

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, November' 16dikán, 1824.

Nagy Britannia.

Az Ánglus Kurir October' 28-dikán jelentvén, hogy Oberster Campbell a' Columbiái Országlószékhez küldetett Ánglus Biztosoktól azon éjszakán visszaérkezett 's a' külső dolgokra ügyelő Ministeriumhoz tudósításokat hozott légyen, azután illy vélekedést nyilatkoztat: —

„A' jelenlévő szempillantatban, midőn, Oberster Campbellnek Columbiából lett megérkezése talám reménységet gerjeszthet bennünk az eránt, hogy ő a' mi Biztosainktól Columbiára nézve olly kedvező tudósításokat hozhatott, a' mellyek a' mi Országlószékünket azon Respublikának megismerésére indíthatják, szükségesnek tarthatjuk Olvasóinkat arra emlékeztetni, hogy micsoda szempontról tekintse az Ánglus Országlószék ezen tárgyat.

„Ha felteszszük is, a' mit gyanítható képpen fel is tehetünk, hogy azon tudósítások, a' mellyek Columbiának belső állapotjáról a' mi Országlószékünkhöz érkeztek, legkedvezőbb tulajdonságúak légyenek; mindazonáltal, valameddig Columbiának hadakozása Perunak állapotjára nézve tartani fog, nem lehet tanácsosnak tartani azt, hogy Anglia Columbiára nézve a' maga eddig tartott systemájától különbözöt vegyen-fel.

„Nem elég az, hogy a' Bolívar' hadakozásának szerencsés kimenetelét egész bizakodással fellehessen tenni; hanem arról is bizonyosoknak kell lennünk, hogy az ellenkező resultatónak lehetőségét jövődőre nézve se' tehetjük-fel. Való és nyil-

vánságos dolog az, hogy a' Columbiái Országlószék nagy iparkodásokat teszen a' Bolívar' hadi munkájának elősegítésére: hanem egy, csak most felkapaszkodó, csak most felesirázó Statusnak iparkodásai nem nézettethetnek úgy mint az ő erejének bizonyosságai, mind addig, míg azt nem látjuk, hogy ő ezeket megteheti, és még is egészszen el nem gyengül. Mi lenne a' dologból, ha a' hadakozásnak árja egészszen Columbiára hömpölygene?

„Mi valósággal vagyon távol vagyunk attól hogy illy szerencsétlenségnek előfordulását gyanítsuk: de azonban még is bolondság volna lehető vóltat tagad-^lameddig tehet kívülről ^{all} okok találtatnak, a' mellyeknek következéseik a' Respublika' bátorságát idehátrább veszedelmeztethetnék, valósággal mind addig nem fog Angliához illeni az, hogy egy olly dolgot, a' mit ezen Respublika' megismerésének nevezünk, siettesen.

„Mind ezekből a' tekintetekből azt merjük erősíteni, hogy most, közvetlenül, semmi efféle lépés nem fog tétetni.

Az Angliai Admiralitás 500 font Sterlingekből vagy 5000 ezüst forintokból álló jutalmat tett-ki tavaly annak számára, a' ki legjobb Időmérőt (órát vagy akár mi effélét) készítené. Azolta harminczhét legjobb Ánglus órák tettek próbát, 's próbaórájikat Greenwichbe küldvén, ezek ott a' Királyi csillagvizsgáló toronyban a' legszorosabb astronomiai vizgálat alá vonatattak. Murray nevű órásmesternek Időmérője nyerte-el a' jutalmat, minthogy ez egy esztendő alatt, egy napon, a' napok

általában vétettetvén, csak 1 és 1/1100 (egy és egy-tizenegy század rész) minütum Secundumot hibázott.

Londonban 1816-tól fogva, 8 esztendő alatt, 205 megítéltetett embert öltek meg; 54-gyet házakba való betörésért, 31-gyet mint útonálló ragadozót, 12-tőt mint Dokumentumok' meghamisítóját; 41-gyet hamis bankónota kiadásért.

Powys nevű Marohami úr Lancashir Prestontól nem messze, néhány esztendő előtt kihirdette, hogy ő annak az embernek a' ki magát arra határozza, hogy 7 esztendeig egymás végtiben a' föld alatt lakik, 's az alatt embert nem lát, a' körmeit lábain kezein 's a' haját és szakállát el nem vágja, holta' napjáig 50 font Sterlinget (500 ezüst forintot) fizet esztendőnként. Elkötelezte pedig magát, hogy lakásul a' föld alá jó szobát építtet számára, ^{s a szoba mellett} hideg ferédőt is csináltat egy orgonával együtt, hogy forgatás által muzsikálhasson. Könyvet 's eledelt is annyit ígért, a' ^{csak hivanni fog.} A' szobájában csengettyű lévén, mihelyest valamire szüksége lesz, csak csengessen, mért azonnal mindent kap a' mit kíván.

Ez a' furtsa ajánlás eleintén méltán bizarságnak tartathatott lenni; azonban csakugyan találtatott olly ember, a' ki már négy esztendeje, hogy a' föld alatt lakik, és minden feltételeket pontosan teljesít, a' mit néki Powys elejibe irt, de Powys is pontosan tartja minden ígéreteit.

B r a s i l i a.

A' Hamburgi ujságban olly tudósítás találtatik, hogy Pernambuco városa magát Septem. 17-dik napján minden erősségeivel egygyütt a' Császár seregeinek, mellyek Generális Lima által vezéreltettek 's két fregátok és három Briggek

által segítették, feladta. Generális Carvalho, az ellenkező rész Kommendánsa Tweed nevű Anglus hajón futás által menekedett-meg, olly színt adván futásának, hogy Lord Cochranéhoz veszi útját, hogy velle alkudozást kezdjen, de a' ki már jelen se' volt az ostromló hajóknál, mint hogy nem jök lévén az ő mozsárágyús hajóji, elevezett vala Bahiába, hogy onnét jobbakat hozzon, a' melly idő alatt a' második tengeri vezér Commodor Jewett olly módon reá ágyuztatott a' városnak azon részire, hol a' hajóépítő műhely találtatik, hogy ez feladni kéntelenítettetett magát. A' Császár Lord Cochranének 's az alatta lévő hajósoknak, hogy annál tüzesebben megtegyenek minden szükséges készületeket 's az ostromláshoz annál jobban hozzá lássanak, előre 500,000 Dollárokat ajándékozott volt.

A' Rio-de-Janeirói Udvari ujságban illy Császári Dekretum jött-ki Aug. 7-kén: — „A' Nagy Britanniái Országlószék' feladainak engedni kívánván, jónak találtam Taylor John Anglus Kapitányt, midőn őtet, azon nagy buzgóságért és bölcsességért, mellyet ő minden reá bízott munkákban kimutatott, legnagyobb dicsérettel illetem, 's a' többi, a' nemzeti és császári tengeri seregek' szolgálatjából elbocsátani.

„Mi, (így szoll ezen alkalmatossággal a' Riói Udvari Ujság) örvendünk hogy e' Végzésnek kiadásával azt is megemlithetjük, hogy Kapitány Taylor úr így sem fogja Brasiliát ide hagyni, 's kevés napok alatt országunk' elsőbb familiájának egygyik szép leányával házossági életre fog lépni. Azt mondják, hogy az Anglus Országlószék azért kívánta a' mi Országlószékünk' az ő elbocsátatását, hogy Anglus lévén, Brasiliai zászlóval a' Portugalliai partok mellett ellenséges módon jelent-meg.“

Az Augustus' 2-kán [született Császári Princzaszszkának pompás keresztelési innepe azon hónapnak 9-kén tartatott. A' Császári csecsemő 11 nevet vett a' keresztelésben, mellyek közzül a' két első: Francisca, Carolina. Egyéb fényességek mellett tisztviselői előmozdítások is számos fordultak elé ezen örvendetes innepi alkalmatossággal a' polgári, katonai, és tengeri seregeknél. A' Christus Rendnél ötven njj Ritterek vagy kicsiny keresztves vitézek, úgy a' Kereszt Rendnél is ahoz mérsékelt számú Nagykeresztesek, Tisztek (közép keresztvesek) és Ritterek nevezettek ki. Megjegyzésre méltó, hogy ezen most kineveztetett közép Kereszteseknek neveik között az a' Taylor John is ott találatik, kiről a' Császár egy pár napok előtt a' feljebb felhozott végzést kiadta vala.

Spanyol Ország.

A' Párisi Monitör illy tudósítást közöl Iruuból October' 25-káról: —

„A' mi Országlószékünk (a' Spanyol Országlószék) valódi mőndön hozzá kezdett azon planumnak végrehajtásához látni, hogy a' Cuba szigete' tengereit miképpen lehetne azoktól a' Columbiai sok prédáló hajóktól megtisztítani, mellyek ott raj' módjára nyüzsgenek, a' melly végre Gallicziában a' Vigói kikötőhelyben hajós sereget készít a' kivezéshez 3000 emberekből álló katonasággal, hogy azon tengereken a' kereskedő hajókat védelmezze. A' kereskedők' társasága Santanderben, a' melly ezen időkben a' nevezett sziget' tengerein a' Columbiai prédáló hajók miatt nagyon sok kárt vallott, különösen a' Királyhoz folyamodott a' segedelemért, 's ő Felsége haladék nélkül megrendelte a' mondott kereskedő hajóknak hathatós védelmeztetését.

A' Barcellonai levelekben olvassuk October' 20-dikáról: hogy az Insurgenseknek Almeriánál tett próbatételeik' alkalmatossággal Catalóniának Vique nevű kisded városban is özszeesküvést fedeztek fel, a' melly miatt lassanként 82 Viquei lakosok fogattattak el, kik közzül ugyan 50-nen már elbocsáttattak, de 32-ten még hadi ítélszék előtt állanak.

Azon Királyi végzés szerént, melly a' Szabadkőművesekre, Communerosokra, 's egyéb titkos társaságokra nézve kiadott, mind azok a' személyek, kik akár melly efféle társasághoz tartoztak, 's már most magokat megtisztítani akarják, a' magok megyéjébéli Érsek, Püspök, vagy pedig ha ezen fő Papok töllök igen meszsze találnának lakni, az ezek által kinevezetendő egyéb Papi személyek előtt tartoznak magokat bemutatni. A' kik személyesen meg nem jelenhetnek, íráshar ~~... ..~~ nak magokat bejelenteni mint hogy Király ő Felsége előtt az Érseknek és Püspöknek igaz hívsége 's tiszta kegyessége jól esmeretnek, erre nézve megtiltatik az ő Felsége nevében, hogy az ezen magokat megtisztítani kívánó embereknek nyilatkoztatásaikat vagy vallástételeiket a' mondott Fő Papi személyeken kívül valamely más Tisztikarok elfogadják, és egyenesen csak ezen Fő Papoknak 's az ő egyéb Papi He-ytartójiknak ad Király ő Felsége just az efféle nyilatkoztatásoknak elfogadására, 's az erről való bizonyoságlevélnék kiadására.

Marquis Campo Sagrado, a' Catalonai Fő Kapitány illy Irást vett Palmából a' Baleáres szigetek' Fő Kapitányától October 6-kán: —

„Excellentziás Úr! Azon Tisztü Tudósításomnak következésében, mellyet Excellentziádhoz Sept. 4-kén küldöttem vala, 's a' melyben jelentettem, hogy az Algiriaiak az ő Fejedelmeknek az Anglusokkal tett kötéssek után a' tengerre ismét kiveztek,

ma azt jelenthetem Excellentziádnak hogy, mint az Iviszai Kormányozónak tiszti tudósításából látom, a' nevezett szigetnek szomszédságában és pedig éppen a' partok mellett hét gyanús hadibriggeket szemléltek-meg; sőt azt vették a' Szent Antal fokán észre, hogy ezen Briggek közzül hárman egy Brigantint üzőbe vettek 's mint gondolni lehet azt el is fogták. Én azért közlöm Excellentziáddal ezen jelentést hogy szükséges intézeteket tehessen."

Mint hogy ezen tárgy rendkívül fontos megparancsolta a' Cotalóniai fennnevezett Fő Kormányozó, hogy a' Baleáres szigetek' Fő Kormányozójától érkezett írás, a' Barcellónai Ujságban hirdettessék-ki.

P r u s z s z i a.

Ezen Országban illy Tiszti Felvilágosított-ki az Országlószék' parancsolatjából, az úgy nevezett Burschság vagy Burschi társaságok' lelkére és tökéletes minéműségére nézve, a' melly felvilágosítás a' Visgálódási Aktákból vonatott-ki, 's a' Pruszsiai Universitásokon tanuló ifjúságnak megintó oktattatására tétetett közönségessé: —

„Mint hogy már most a' Burschságról és az azt mind ez ideig kormányzó 's véle függésben lévő egyesüetről és Szövetségről, az őtet illető több rendbéli visgálódásokból elégséges Felvilágosító dolgok jöttek-ki, mellyek legnyilvánosabban módon megmutatják azt, hogy ezen öszszecsatulódás, bár melly távol lenni látszott is a' Státus veszedelmezethető célzásoktól, csakugyan nem sokára igen árulói karaktert és törekedési célzást vett-fel: erre nézve valósággal igen illendő dolog az, hogy az Akadémiákban tanuló ifjúság azon megvetést érdemlő célzásokról, a' mellyekre nézve ezen Bursch-egygyesületek felállittattak, elintéztettek, és kormányoztattak, az

Aktákkal megegyző módon tudósittassék, a' végre, hogy azon veszedelmeket, mellyeknek ő az ezen társaságokban való részesülés által magát kitette volna, valamint szintén az Országlószék jóltévé célzásait is, a' melly ezen elcsabittatásnak hathatós eszközök által ellent áll, tisztán 's haladatosan megismerje, 's minden próbatételek erant, mellyek által őket az ezen és ezekhez hasonló egygyesületekben való részvételre felgerjeszteni iparkodnának, annálmellyebb undorodásra indíttassék. —

„A' Bursch-egygyesület mar a' maga kezdetében, mint az olta kivilagosodott, nem egyéb, hanem csak eszköz vala azon titkos és revolúziós célzásokra, mellyek már az 1814-dik esztendőben nem kevés számú, azolta egészen kiesmertett bünös személyektől követtetett, és Tudományos-polgari Felfordíttatásnak neveztetett. A' Wartburgon tartatott beszédek, az ott meghatározott punktumok, 's különösen a' nem soká azután készítettett, közönséges kiadattatásra határozottatott, hanem attól az Országlószék által az Akadémiai ifjúságnak az azt fenyegető veszedelem ellen való megőriztetésére elővéte-tett eszközök miatt közönségessé nem tétetethetett, későbbre mindazonáltal, ám-bár a' nevezetesebb lázzasztó helyeknek kihagyásával, az egygyesületnek egy tagja által csakugyan kinyomtatott, 's a' Wartburgi bünhődés telyes célját magában foglaló közönséges kimagyarázása, mind ezekre tökéletes bizonyító toldalékokat foglal magába; a' mellyek az 1818-béli két rendbéli Burschi gyülekezeteknek Aktájikban is feltaláltatnak. Az ezen egész kiterjedések szerént, minden előítélet nélkül való szemek előtt egészen világos célzásokra fordíttatott figyelmezése az Országlószékeknek, megakadalyoztatta ugyan azon vakmerő bátorságot, mellyel már most ezen célzásoknak folytattatni kell vala, de magokat a' künhödőket csakugyan

viszsa nem térithette az okosság' becsület' és törvényesség' útjára. A' mit ezek nyilvánosságosan el nem érhettek, mint vilagossagtól félok titokban iparkodtak végre hajtani. Arról az éppen ollybunös mint esztelen módon lábra állítani kívánt közönséges Nagy-szövetségről ugyan lemondani kéntelenítették: de ellenben a' helyett majd egész Német országra kiterjedő sok apróbb egygyesületekre osztották-fel magokat, a' mellyek a' magok áruló czélzásaiknak fedezésére tudományos czélzásokat vettek-fel, és midőn 1819-ben az ellenek intéztett vizsgálódás elkezdődött, már azon voltak, hogy a' Német Országban kívül lévő revolúziós Clubokkal magokat öszszececsatolják; a' mi későbbre azután csak ugyan meg is történt. Mind ezeknek a' titkos Szövetségeknek közönséges czélzásaik 's egygyesületi punktumaik közzé tattozott az is, hogy a' Német Akadémiákbeli tanuló ifjúság azon undorító 's minden tekintetben lázzasztó czélzásokra vétettethessék, a' melyre a' legeggyűbb czélzás a' vala, hogy a' tanulók az öszszeszövetkezésre felindittassanak, 's ezen Egyesület emé' titkos Szövetségtől függásban tartassék 's az által kormányoztassék, mint mind ezekről a' vizsgálódási Aktákban legtelyesebb és legmegczáfolhatatlanabb nagy számú írott bizonyságok találtak.

„Már az 1819-diki vizsgálódásokból nyilvánosságosan kitetszett, hogy a' már akkor titokban meglévő egygyesületek melly nagyon és egyedül való módon úgy nézték a' Burschi öszszececsatolódást, mint éppen arra alkalmatost, hogy az az ő czélzásokat elősegélje 's az Akadémiai egyéb ifjúságot is abba belé vonnya, és hogy ezen tekintetből melly nagyon iparkodott azon, hogy annak tagjait ezen czélzásokra felbuzdithassa 's elcsábithassa. Melly méllyen és tartósan megfundáltatva vala ezen planum, a' későbbi vizsgálódásokból

egészen kilátszik, 's különösen az, hogy a' Burschi egygyesület eleitől fogva egész nemrégenig éppen azon bunös embereknek kormányozása alatt volt, a' kik egyszersmind némelley régibb egygyes és titkarsaságoknak, különösen pedig a' már most tökéletesen kitanultatott titkos áruló Szövetségnek fejei és főbb kormányozói voltak, a' kik 1821-ben Német országon a' mi hazánkban egy kegyetlen revolúziót csinálni iparkodtak, de a' kik közzül itt csak Wesselhöft Robert és Follenius Károly neveztetnek-meg.

„Ezen bunösök 's az ő társaik minden polgári rendnek 's az azzal elválhatatlanul öszsze köttetett virtusoknak megrontása által bünhödtek, 's nem kevesebbé bünhödtek ugyan ők egyszersmind az Akadémiai ifjúság ellen is, a' midőn ötet a' csábításnak minden bunös mesterségei által a' Burschi egygyesületekben való részesülésre készítették, 's azt nékiük mint ideált úgy magasztalták, holott magok ugyan ezen ideál fölől éppen ellenkező módon ítétek. Az Aktákban több rendbeli olly tudósításaik hordatnak-fel ezen fő Radikálisoknak, mellyekből elégségesen kitetszik, hogy melly nagy megvetéssel ítétek ők magok ezen már körmeik között lévő Burschi egygyesültekről. Többször 's megújítva szolltak ekképpen azokról: — „Nintsen megvetésre méltóbb, gyávább, 's mint magát az egygyik Korifeus kifejezi, csömörtokozóbb dolog a' józan okosság előtt, mint ezek a' nyomorúlt Bursch-egygyesületek, de még is szükségesek ők arra, hogy a' további öszszececsatolódási czélokat, el lehessen érni; erre nézve a' bolondokat, kik magokat megvakítani engedik, jól meg kell fogni, mint hogy illy módon legjobban lehet az Akadémiai ifjúságot kormányozni, 's velle aképpen parancsolni, mint kívántatni fog. (Folytatása következik.)

Spanyol Amerika.

Innét Bolívarra nézve kedvező tudósításokkal érkezett-meg Angliába a' Lion nevű Kutter, de a' melly tudósításoknak a' Párisi Etoál még nem akar hitelt adni. A' tudósítások' foglalatja azonközben itt következők:

„Bolívár, mint a' tudósításokban mondatik Julius' 10-dik napján Spanyol Generális Canterac ellen ugyan gyzedelmeskedett, hanem, mint mondják, Generális Cordovát és Oberster Sucrét a' csatában elvesztette. A' Santa-Fe-de-Bogotai ujság a' Guayaquillből Jul. 14-dikén és Truxillóból Junius' 30-kán indult levelekből, mondja, hogy vette ezen dolgokat, a' melly levelek szerént a' Libertador (Bolívár) Junius' 17-dikén indult útnak Cajatombóból (a' melly Truxilló és Lima között esik) 's a' volt a' plánuma, hogy Jun. 25-dikén Guanacóba 's Julius 8-dikán vagy 10-dikén Jaujába érkezzék, hol Canterac tanyáztott a' Spanyol armárával; az ütközetet tehát minden napokon méltán lehetett várni. Egy Columbiai más armárának pedig, a' melly Guayaquillből evezett vala el, az a' rendelés volt elejébe adattatva, hogy Supéhez szálljon-ki 's onnét a' szározon mennyen Lima felé, míg az alatt a' Perui Independensek' Admirálissa Guise, a' Prueba, Vigia, Macedonia, és Congressó nevű hadi hajókkal, a' Lima és ennek kikötőhelye Callaó között minden közösülés' útját ketté vágná.

Azt jegyzik-meg, hogy a' Lion nevű hajó, a' melly ezen tudósításokat Carthagénából Londonba hozta, példátlan sebességgel tette ezen útját. Augustus' 1-ső napján indulván-meg a' Tamesis vizéről Londonból, Sept. 8-kán érkezett-meg Carthagénához. Innét Sept. 16-kán indult-

meg vissza felé, 's November 1-ső napján ismét Londonnál állott.

B é c s.

Itt illy innepi pompáról való tudósítás jött-ki: —

„E' napokban, mellyekben ezen Császári város a' mi igen szeretett Császári Házunknak egy szomszéd 's már különben is belső atyafias öszszezatolódásban lévő Uralkodó Familiával még szorosabb egygyesülésnek innepét közönséges örvendéssel ülte, még egy más szép innep is fordult elé, melly az emberiség' minden barátjainak nagyon becses vala 's a' most élő 's jövendő világra nézve egy arra szolgáló új bizonyosság leve, hogy Ő Felségének a' mi igen Kegyelmes Monárkhánknek Felséges gondoskodása a' tudományokra és emberiségre nézve, melly szélesen kiterjedő, melly buzgó és melly áldott 's előmeneteles légyen.

„Ezen innep a' Jó'sef Orvosi és Kézorvosi Akadémiája' újabb megnyittatásának innepé vala, a' melly az ő tudományi állapotjának ezen időben elővételét telyes organizáltatására nézve már több esztendőök olta megszüntetődve állott, most, minekutánna a' Monárkhának Felséges határozása a' jövendőbéli megjobbított elintézetésnek princípiumait végképpen meghatározta, a' maga tanulási szálajit a' Cs. K. armárá' tabori Orvosinak számokra, közönséges tanittatás 's kimíveltetés végett ismét megnyitotta.

„Ez a' történet, melly a' tudományokra 's az emberiségre, kiváltképpen pedig a' Cs. K. armárára nézve, már csak magában gondoltatva is felséges és örvendetes vala, kettősen és legnagyobb mértékben az a' tétel azon legfelségesebb bölcsességnek lelke által, melly a' megerössített felséges princípiumokat lelkesíti 's ezen Cs. Akadémia' alkotmányának új és fel-

emelkedettebb életet ad. A' mint is hogy ez, midőn az Orvosi és Kézorvosi tudományoknak legszorosabb és legelválhatatlanabb összcseccsatoltatását az Akadémia' fennállási tanítási, és munkalódási legelső principiumává teszi, 's valamint az Akadémiai tanítók, úgy az általok felsőbb tudományi felszenteltetést nyerő tanulók' seregének a' belső Universitasbélikéhez hasonló jusokat 's elsőbbségi tulajdonságokat (praerogativákat) ad, most legelőbb fogja az Orvosi és Kézorvosi tudományok között fennállott hosszas 's éppen olly boldogtalan mint ellenséges feszültségnek és hasonlásnak minden kútfejeit bedugattatva szemlélni, 's ekképpen nem csak a' Cs. K. armádára, hanem az egész Orvoslási tudományra nézve újEpochát nyit. —

„Közönségesen ki vala tehát terjedve az ezen tudományoknak és emberiségnek szenteltetett innepi részvétel minden felé, 's azon haladatos megemlékezés és részvévő buzgóság, melyre magát az Austriai Cs. K. vitéz armáda, a' maga fennállásáért és függetlenségéért sok esztendőig folytatott véres de telyes győzedelemmel koronáztatott csatázásai által dicsősségesen megérdemlett, 's legnagyobb eleven-séggel kimutatta magát, tudniillik ezen részvétel, a' társaságnak minden rendű tagjai között, azon vetélkedő törekedés által, hogy ezen Akadémiai innepnek dicsőítésére valamit minnyájok tehessenek. —

„A' Bécsben őrizeten lévő őrző sereg' fő ispotályának az Akadémia' épületével összcseccsatoltatva lévő templomában November' 6-kán reggel 9 órakor pompás isteni tisztelet tartatott, mellyen az Akadémiának minden tagjai, az Akadémia mindenkorai Igazgatója fegőbb tábori Orvos Udvari Tanácsos Isfording Úr által vezettetvén, továbbá az itt lévő őrzőseregnél talaltató minden tábori Orvosok, valamint szintén az

Akadémiai tanítási Cursusnak minden már jelenlévő halgatóji, jelen voltak. —

„Ezen ajtatosság által a' nevezetes pompa kiuyittatván, azután a' tábori Orvosok 's a' tanuló ifjak, a' dicsősséges emlékezetű II-dik Jó'sef Császár, mint ezen Akadémia' első fundálója', 's a' mi mostan dicsősségesen országoló Monárkhánk', mint ezen Akadémia' második fundálója' 's helyreallítója' képeikkel díszeskedő 's legúrabb módon felékesített tanítói szálaiba, az Akadémia' tagjai pedig a' magok Igazgatójokkal az oldalfelt lévő szalákba gyülekeztek, a' végre, hogy az ezen Akadémiai inneplésben részesülni kívánó 's e' végre megjelenő idegeneket fogadják.

„Ezen utóbbiak közzül, kiket a' Jó'sef Orvosi és Kézorvosi Akadémiájának mind polgári mind katonai részről tisztelni szerencséje vala, ezen Császári városnak mind a' magok tudományosságokra mind cselekedeteikre nézve legbecsesebb tudósai és orvosai valának, kik között még is illő kevélységgel 's dicsekedéssel hozhatja-fel az Akadémia a' következő legtekintetesebb és legnagyobb uraságokat névszerént, u. m: Metternich Herczeget, Házi, Udvari és Státus-Cancellariust; Gróf Saurau Státus és Conferentzialis Ministert és Fő Cancellariust; Feldmarschal Gróf Bellegarde Státus és Conserenczministert a' Hadi dolgok' fő Kormányozóját; a' Ferencz Károly Ő Fő Herczégsege fő Udvarimesterét Gróf Goes Udvari Cancellariust; Baró Geisler Udvari Cancellariust; a' Politzia' és Censúra' fő Elölülőjét Sedlnitzky Grófot; az Udvari hadi Cancellaria' Vice-Elölülőjét Stipsicz Ferencz Lovaság' Generálisát; valóságos Udvari hadi Tanácsos Herczeg Rosenberg Lovasság' Generálisával, Baró Stutterheim Feldmarsall-Fieutenántal, és Baró Radossevich Generálmájorral, továbbá Herczeg Lichtenstein Aloyz Osztályos Generálissal és Feldmarschall-Lieutenántal; kiket mind-

nyájokat különösen megnevezni 's mint a tudományok' és Emberiség' pártfogóit és barátjait a' maga kronikájába mélységes háládatossággal feljegyezni kívánt az Akadémia.

Ezen megkülönböztetett nagyságú embereknek ritka egygyesülete's gyűlése előtt fontos beszédet tartott végezetre a' Cs. K. armada' fő Orvosa 's az Akademia' mindenkori Igazgatója Udvari Tanácsos Isfording Úr, melyben az Austriai katonaság' egészségi állapotjának 's szolgálatainak állapotját kifejtve, a' tabori Orvosoknak valamint tudományi ügy kimíveltetési különös intézetre való szükségeket, úgy annak lelkét is olly világosan mint hathatósan megmutogatta

„Minekutánna az Orátor a' Jó'sef Orvosi és Seborvosi Akadémiájának új tanE-lási állapotjában 's a' Felség által meghatározott princípiumokban ennek az életető és elevenítő léleknek jelenlétét nagy jótéteményeit és munkálódását megesmérhetőleg eléadta, és megmutogatta, hogy Ő Felségének ezen igen bölcs és igen kegyelmes határozásaiból az Austriai Cs. K. armádanak orvoslási és egészségi állapotjára, minden időbéli környülállások között melly áldott következesek follyanak-ki, ekkor az Orátorral egygyütt mindeneknek érzékenységeik, a' Monarkha eránt való legbuzgóbb háládatosságra gerjedtek, 's minden jelenlévők az Orátornak ezen végső bérekesztő felkiáltásában szívvel-lélekkel megegyező kiáltó társaivá lettek:

„Áldja Isten Császárunkat!

„Tarttsa Isten Ferenczünket!

A' Portugalliai Királyi Princz Infáns Dom Miguel e' hónap' 10-dik napján Bécsbe érkezett.

Magyar Ország.

Pestről Nov. 10-dik napján:

A' mult héti essözések után Nov. 8-dikán erősen fagyni kezdett úgy, hogy ma a' Hévmérő 4-dik gradusra mutatna a' fagy-laló pont alatt, és mind a' mezőn, mind a' hazfödeleken nagy dér látszanék. — Ezen idő változásig a' természetnek tápláló ereje olly hathatós volt, hogy November 8-dikáig a' fa-levelek csak imitt amott kezdetek sárgulni. — A' napokban a' Duna annyira megáradott, hogy tavasz óta soha illy nagy nem volt, noha Sept. 2-dik napján 14 Láb, 2 Hüvelknyi volt a' Budai víz mérték szerént, ma pedig 14 Láb, 8 Hüvelk 6 Vonás. — Ezen nagy áradásnak következését már Csalóközben, és a' Duna mellett lévő laposabb tájakon Esztergomon, és Pesten fellül szomorúan érzik; mert az őszi vetéseket elöntötte. Ezen áradásnak oka az, hogy Német Országban October végén nagy essözések voltak. mellyeknek kártételeiről szomorú tudósítások érkeztek.

Ő Császári Királyi Felsége B. Komori Bedekovich Tamás Urat, a' Magyar Királyi Kamara Tanácsosát, a' Temesi Kamarális Administrationak Administrátorává nevezni méltóztatott. Ő Nagysága October 26-kán Budáról az új Hivatalába el is költözött.

Ő Császári Kir. Felsége méltóztatott Tek. Stettner Máté Urat, eddig a' Királyi Ügyek Directorságában volt érdemes Királyi Fiskalist ugyan azon Hivatalnál Vice-Directorságra emelni, kit már előbb Ns. Soprony Vgyében bizonyos Fiskális Jószággal megajándékozni kegyelmesen méltóztatott.